

11 ශේෂීය නරතනයට අදාළව ,තෙවන වාරයට තියමිත“, ශ්‍රී ලංකේය නරතන සම්ප්‍රදායයන් හා සබැඳි ගායනාවල පසුබීම හා ගායනාය”පාඩමට අදාළව විෂයය කරුණු මෙහි ඇතුළන් කර ඇත . තොදින් කියවා ,අවබෝධ කරගෙන ඔබගේ ඉගෙනුම වඩාත් සාර්ථක කරගන්න.

ශ්‍රී ලංකේය නරතන සම්ප්‍රදායයන් හා සබැඳි ගායනාවල ගායනාය හා සබැඳි සංස්කෘතික පසුබීම

හටන් කවී

හටන් කවී යනු පැරණි රාජධානී සමයේ සිදු කළ එතිහාසික සටන් පසුබීම කරගෙන ගොඩ නැඟී ඇති කවී විශේෂයකි. සටනට යාමට පෙර, යුද්ධ ගමනේ දී, යුද්ධ කරන අවස්ථාවේ හා යුද්ධයෙන් පසු අවස්ථා පසුබීම කරගෙන හා සටන් විරත්වය ඉස්මතු වන පරිදි ගායන රවනා වී තිබීම විශේෂත්වයකි. ර්ට අනුකූල වන පරිදි නාදමාලා යොදා ගෙන ඇත. ලන්දේසි හටන, පෙනුයිසි හටන, ඉංග්‍රීසිහටන, දුනුවිල හටන, කුස්තන්තීනු හටන ර්ට උදාහරණ වේ.

යුද්ධදෙවන් ඇවිත් සිදු පිට තැනැගිලා - පරංගි

ලන් නමුත් ඇවිත් කොළඹට ගොඩ බැසලා

අන්දමත් සෞදයි කිසි බිසි ගාලා - කොළඹදී

කම්පලන් නැතන් සෙනහන් මරාදාලා

ලත් තැනින් කියන් බාසෙන් රට ගන්වා - දෙමළ

මත් වෙලන් දෙළඩින් වෙරිමත පෙන්නන්වා

කන් ගෙරින් මසුන් උන්ගේ කුණු පණෙයන්වා - ලමැද

රත් වෙලන් ගිනින් සියොලහ බැරි උන්වා

(පරංගීහටන)

මෝල්ගස්කවී

මෝල්ගස් නැවුම මැතක දී ගැමී නැවුම වලට එක් වී ඇත. ඒ සඳහා ගාන්ති කරමවල එන අවමගලේ කවී යොදා ගැනේ. මෙහි දී මෝල් ගස්වල ස්වභාවය එම කවී වලින් විස්තර වී ඇත. අදාළනයේ මෝල්ගස් නැවුම ප්‍රසංග වේදිකාව සඳහා නිරමාණය වීමත් සමඟ ම විවිධ මෝල්ගස් කවී ද රවනා වී තිබේ.

දිඩි කදුරු ද ගස එතැන තියෙන්නේ
 සත් වියතක් දිග මොහොල කපන්නේ
 රන්විලි දෙකොනට සෞදින් තබන්නේ
 සත්දින දෙස හැර දෙපාතබන්නේ

රන් රුව සේ වත රුවින් දිලේ දෝ
 රන් බරණ ගත වට සරසා දෝ
 රන් ඕසර පොට නෙරිය තබාදෝ
 රන් දෙකොන විලි මෝල ගෙන්දෝ

ගුහ පන්ති කවී

තව ගුහයන්ගෙන් ඇති වන්නා වූ අපල උපදුව දුරුකර ගැනීම සඳහා පවත්වනු ලබන සම්පූදාය ත්‍රිත්වයට ම පොදු ගාන්ති කරමයක් ලෙස බලි ගාන්තිකරමය හැඳින්විය හැකි ය. ගුහ පන්ති කවී ලෙස හැඳින්වන්නේ එකී ගාන්තිකරමයේ එන ගායනා විශේෂයකි. නිරු, සඳ, කුජ, බුධ, ගුරු, සිකුරු, සෙනසුරු, රාභා, කේතු යන ගුහයන් නවදෙනාට අයන් දිගා, විමානය (වක්ෂය) ආයුධ, හෝජන, වාහන, දින, පිළිබඳ ව මෙම ගායනාවල සඳහන් ව තිබීම විශේෂත්වයකි. බලි ඇදුරා බෙරවාදනයට අනුව දකුණු අතට අත්ම්ණිය ගෙන තාලානුකුල ව ගායනා කරමින් සරල නර්තනයක යෙදේ. මෙම ගායනා මතින් ගුහයන්ට ආරාධනා කිරීම හා ආතුරායාට සෙන්පැහීම සිදුකරනු ලැබේ.

ඉන්ද දිගාවට ඉහුල් විමානෙට හිරුදෙවි අධිපති වන්නේ
 රන් සිරි වසගෙන සුරත දාරාගෙන තුරහෙකු පිට වැඩ ඉන්නේ
 ඇතියම් රෝදුක් දුරර දමා නිති විරත් කලක් වැජඩීන්නේ
 ඉන්ද දිසාවෙන් හිරුදෙවි වැඩලා ගුහ මෙ දෙස දුරලන්නේ

කොකුම් පාට කිතුලින් බත් වළඳා ඉහුරට හිමිවන
 අතින් රැගෙන සිරිවසකුත් තුරහුන් තැගි ඉහුල්විමන
 නිතින් පැමිණ එන උවදුරු ඉරිදා මුල්කොට අරගෙන
 දුකින් මුදා සැපත ලැබෙයි ඉරුසෙන් දී ආ වචවන

පන්තේරු කවී

පන්තේරුව සන වාදා භාණ්ඩියකි. උඩිරට නර්තන සම්පූදායයට අයන් පන්තේරු නර්තනය සඟ නැවුම් විශේෂයක් ලෙස හැඳින්විය හැකි ය. එම නර්තනයේ දී ගායනායකරනු ලබන කවී හැඳින්වන්නේ පන්තේරු කවී ලෙසයි. විශේෂයෙන් අතිතයේ විහාර පන්සල්වල කෙරෙන සුවිසි විවරණ, සත්සනි, පන්සාලිස් වස වැනි ආගමික උත්සව අවස්ථාවන්හි දී බුදු ගුණගායනය කරමින් නර්තනය කර ඇත. පන්තේරු කවීවල සඳහන් වන අන්දමට පන්තේරුව අතට ගන්නේ පන්තිනි දේවියගේ අවසර ඉල්ලාගෙනයි.

සිත් ලෙස ලොව සැදි වකු	වලල්ලා
නොත් දස සුරිදුගේ තුවරු	සියල්ලා
පත්තිනි දෙවිදුගේ සලඹ	වලල්ලා
ගත්තෙ අතට පත්තේරු	වලල්ලා

පත්තිනි දෙවිදුගේ සලඹ වලල්ලා
 රුතිනි එවැද බැස අවසර ඉල්ලා
 නිතිනි බලා අප රකි මේ සියල්ලා
 අතිනි දරම් පත්තේරු වලල්ලා

ප්‍රගස්ති

බුද්‍යන්, දෙවියන්, රජවරුන් සහ රදුල ප්‍රභුන් ආදින්ගේ ගණ වර්ණනා කරන. ඔවුන් ඉදිරියේ ගායනා කිරීම සඳහා රචනා කර ඇති කාව්‍ය ප්‍රගස්ති කාව්‍යය ලෙස හැඳින්වේ.

“පුරකුම්බා සිරිත”මූල් ම සිංහල ප්‍රගස්ති කාව්‍යය ලෙස පිළිගැනෙන අතර ශ්‍රීනාමය, පවන, නරේන්ද්‍රසිංහ වර්ණනාව, ගංගාලංකාරය, ශ්‍රී විකුමාලංකාරය, ඇහැලේල්පොල වර්ණනාව ආදිය තවත් ප්‍රගස්තිකාව්‍ය ගුන්ප කිහිපයකි. ප්‍රගස්ති කාව්‍යය වඩාත් ම ජනප්‍රිය වී ඇත්තේ මහනුවර යුගයේදී ය. රජු පිළිබඳ ගුණ වර්ණනා කිරීම සඳහා යොදාගත් ගායකයේ වන්දිහටවයන් ලෙස හැඳින්වෙති. ඔවුන් රජුගේ කවි කාරමඩුවේ දී ප්‍රගස්ති කවි ගායනාකොට ඇත. ප්‍රගස්ති වර්ගිකරණයේදී රාජ ප්‍රගස්ති, බුද්ධප්‍රගස්ති, දේව ප්‍රගස්ති යනුවෙන් වර්ග කළහැකි ය.

පානා අපිරි නොහැර පානා දෙනෙත් කුසුම පානා පියෙව බලැත් තුංකමේ
 තුනා වැළදි කමල බානා සදෙද සදෙවි වීනා සපිරි සිරිනි සංකමේ
 පීනා සමර සයුර නානා නතන නතබ ගානා තෙදිගු නොතග කුඩාමේ
 සේනා සමග මෙලක නානා සිරිනි පවතු බුවනාදි පති රාජසිංහ මේ

වන්දනම් යස තේජ කුඩාම ඇත්ද දිහනන් උරතල බින්ද සතුරු අඟුරුපැහැර බන්ද කමල සේ
 නත්ද විජය ශ්‍රී විකුම රාජසිංහ නම අප හිමි ඉන්ද්සිරින් නිති රක දෙන් කත්ද සුරිදුනේ
 රාම වන්ද විය රිවි කුල නාම ගෙන තල බබුන රාජ මෙතුම සිංහල කිවි හෝජරාජන්
 තේජ විකුම යුතු විකුම රාජසිංහ සිරි නම දැරු රාජරත්න මය අප හිමි රාජ රාජන්

වන්නම්

■ මූසලඩ් වන්නම - උඩිරට තර්තන සම්පූද්‍ය

මහනුවර යුගයේ රිවිත උඩිරට වන්නම දහ අට අතරින් තාල රුප දෙකකට ගායනා කරනු ලබන එක ම වන්නම මූසලඩ් වන්නමයි. ‘මූසල්’යනු ඉවිධ බැසින් භාවා යන අරුත දිනවයි. එසේ ම මෙම වන්නමෙහි අන්තර්ගත ආධි, නාධි යන යෝම්භා සයනම්, ලන්නම්, වෙවුම වැනි වවත්තාවල “ම්”කාරය යොදා ඇති නිසා මෙම වන්නම දුවිධ විවන වල ආහාසය ලබා ඇති බව පෙනේ. මෙම වන්නමට ප්‍රස්තුතයවී ඇත්තේ භාවාගේ ගති ස්වභාවයයි. මෙහි මූල් තාල රුපය වන්නේ මාත්‍රා 3 - 4 (මැයිම්

මහදෙනිත) තාලයයි. අනෙක් තාල රුපය මාත්‍රා 3 (මැදූම් තනිනිත) තාලයයි.මෙම වන්නමට යොඳා ඇති තාල රුපය, ගායනය,නාදමාලාව හා වචනාර්ථය විත්ත රුප මැවීමට සමත් වේ. එහි වචනාර්ථය අනුව හාවා බියෙන් සැහැවී සිටීම, කිසිවකු ඇස ගැසුණුවිට බියට පත්වීම, වෙශුලීම, තැනි ගැනීම,බිය වී චෙගයෙන් පැනදිවීම, විම සිල්ලෙන් මොහානක් බලාසිටීම, නිරුඅවරට ශිය පසු එළිමහනට පැමිණ සඳ එළියේ සතුටින් දුව පැන ක්‍රියා කිරීම වැනි ක්‍රියාවන් අපුරවත්වයෙන් කියාපැමිට නිරමාණකරුවා සමත් වී ඇත.මෙම වන්නම සාම්ප්‍රදායානුකූලව තර්තනය කිරීමේ දී ඉහතින් දක්වන ලද ක්‍රියාකාරකම් පුදර්ගනය නොවන අතර, නිරමාණ කාර්යයේ දී හාට ප්‍රකාශනය වනායුරින් නිරමාණය කරගත හැකිය.

■ ගුද්ධ තාලය සින්දු වන්නම - පහතරට නර්තන සම්ප්‍රදායය

පහතරට සින්දු වන්නම අතර ප්‍රථම සින්දු වන්නම ලෙස හඳුන්වන්නේ ගුද්ධ තාලය සින්දු වන්නමයි.මෙම වන්නම ගංගා වෘත්තයට අනුව රවනා කර ඇති අතර කිවි පද සඳහා ලසු අක්ෂර පමණක් යොඳා නිඩිම විශේෂත්වයකි. එසේ ම මෙහි භාජා ලක්ෂණ දෙස බලන කළ පෙනී යන්නේ වියත් ප්‍රචිවරයකු විසින් රවනා කරනු ලැබේ ඇති බව ය.ගුද්ධ තාලය සින්දු වන්නම ගායනය කරනු ලබන්නේ මාත්‍රා 2-2-3 (දෙසු එමදුම් තන් නිත) තාල රුපයට අනුවයි.මෙම සින්දු වන්නමෙන් පැවසෙන්නේ සිරිපිරි ගිරි මුදුනෙහි පවතින්නා වූ සිරි ලකෙහි ප්‍රසිද්ධියට පත් දෙවිලොවක් වැනි දෙවිනුවර වැඩ වාසයකරනු ලබන පිරි පුන්සද මෙන් ග්‍රිය කාන්තාව සමඟ වැඩිවසන සුරිඳුනි භක්තියෙන් හා ජ්‍යෙෂ්ඨයෙන් මා කියනු බස අසනු මැන වියන්නයි.කෙසේ නමුත් මෙය භක්තියෙන් දෙවියන්ට ආයාවනා කිරීමත්, දෙවියන්ගෙන් පිහිට පැනීමත් බලාපොරොත්තුවෙන් ගායනාකර ඇතිව පෙනීයයි.

■ කොටුවාවන්නම-සබරගමු නර්තන සම්ප්‍රදායය

සබරගමු නර්තන සම්ප්‍රදායයේ එන වන්නම අතරින් කොටුවා වන්නම තාල රුප දෙකකට ගායනා කරනු ලබන වන්නමකි. එහි පළමු තාල රුපය වන්නේ මාත්‍රා 3 (මැදූම් මහදෙනිත) තාලයයි.දෙවන තාල රුපයමාත්‍රා 3 - 4 (මැදූම් මහදෙනිත) තාල රුපයයි.වචනාර්ථයෙන් බලන කළ, මිශ්‍රු වැනින් සවනත රාව ප්‍රතිරාව නිවා කෝකිලයා මහ ගස් මුදුන් සිට හඩ නගයි. උං පර පුටුවෙකි. සිටු විමානයක් සේ සිතා කොහා බිත්තර දමන්නේ කපුව කුඩාවක ය. කල්යත් ම බිත්තර මෝරා එළිය දකින පැටුව හඩ නැහිමට පටන් ගනිති. ඒ අවස්ථාවේ ඔවුන් බැටු කන්නේ කපුවාගේ රුවට සමානවුවන් හඩ අසමාන වන නිසා ය. ලෝක ධර්මනාව අනුව සැමකල්හි ම කිසිවෙකුට බලන් අනුන්ගෙන් යැපීමට නොහැකිව කියාපැමිට මෙය කදිම නිදසුනකි.මෙහි දැක්වෙන “මිතුරන්නේ ගයන්නේ”යනුවෙන් සඳහන් වීමෙන් ගායනා කිරීම සඳහා මෙම වන්නම ද රවනා වන්නට ඇති බව පැහැදිලි වේ.

11 ග්‍රේතිය නාර්තනයට අදාළ තෙවන වාරයට නියමිත “රස භාව සංකල්ප විස්තර කිරීම ” පාඨමට අදාළව විෂයය කරුණු මෙහි ඇතුළත් කර ඇත . හොඳින් කියවා ,අවබෝධ කරගෙන ඔබගේ ඉගෙනුම වඩාත් සාර්ථක කරගන්න.

රස භාව සංකල්ප විස්තර කිරීම.

රස සිද්ධාන්තය නන්දිකේශ්වරගේ අනිනය දර්පණයේ හා හරත මුනිගේ නාට්‍යගාස්තුයේ මැනවින් විශ්‍රාජකර ඇත. විවිධ සාහිත්‍යමය අවස්ථා අනුව මිනිසාට ඇත්තිවන හැඳිම් රසභාව යනුවෙන් හැඳින්වෙන බව එහි සඳහන් කරයි. මෙය ගැඹුරින් ම භාරතීය නාර්තන සම්පූද්‍යයන්හි බහුල ව භාවිත කෙරේ. ආරම්භයේ දී හරත මුනිගේ නාට්‍ය ගාස්තුයෙහි රස අටක් ඇතුළත් ව පැවති අතර, එම රස අටට ගාන්ත රසය එක් විමෙන් රස නවයක් බවට පත්විය. රස නිෂ්පන්තියේ දී මුල් වන ස්ථායි භාව නවයකි. ස්ථායි භාවයක් යනු පුද්ගලයකු තුළැනි වන්නකි.

උදා : ගෞකය, හය

මෙම ස්ථායි භාවයන් අවස්ථානුරූපී ව වෙනස් වනාතර, එමහින් රස ජනනයක් සිදු වෙයි.

නව නළ රසය භා ස්ථායිභාව මෙසේ දැක්විය හැකි ය.

		රසය
1	රති	- ගංගාරය
2	භාස	- භාසා
3	ගෞක	- කරුණ
4	කෙශ්ධ	- රෙඟු
5	උත්සාහ	-විර
6	හය	- හයානක
7	ප්‍රග්‍රහසා	- බිභත්ස
8	විස්ම	- අද්ඛුත
9	ගාන්ත (ගම)	-ගාන්ත

පරිසරයේ දක්නට ලැබෙන විවිධ වස්තු භා කළාකාති යම් යම් සංසිද්ධීන් සමඟ ගැවීමෙන් සාමාන්‍ය පීවිතයේ දී සින තුළ යටපත් ව තිබෙන්නාවූ ස්ථායිභාව අවදි වේ.විශේෂයෙන් බුදුරුවකින් දිස්වන්නේ ගාන්ත භාවයයි.බුදුරුව ද්‍රිනාජප තුළ තැන්පත් ව තිබුගාන්ත (ගම)ස්ථායි භාවයඅවදි ව බුදුරුවෙන් දිස්වන භාවය ද සමඟ සුස්‍යයෙහි වි අවසානයේ රසයක් බවට පත්වීම ය.එසේ ම පරිසරයේ විවිධ ගබඳ ඇතිවේ. ඒ අනුව ඇතිවන සිතිවිලි වෙනස් වෙයි. හඳු ස්ථාන්දනවේගය ද නුම යෙන්අඩු වැඩි වෙයි. එම අවස්ථාවෙන් මිදුණ විට එය සාමාන්‍ය දෙයක් බවට ද පත්වෙයි. එවිට මුහුණෙහි හැඳිම ද ර්වං්‍යානුරූපී ව වෙනස් වෙයි. මෙයින් මෙම සංසිද්ධිය පාදක ව මුහුණෙන් මත වන්නාවූ භාව විවිධ කාර වන බව පැහැදිලි ය.මෙම භාව ඉස්මතු විමේ දී මුහුණෙන් ඉරියවිවල විවිධත්වයක් ඇති වේ. මෙම සඳහා උපාගයන්ගේ සුවිශේෂ වෙනස්වීම පිළිබඳ අවධානයෙන් සිටීම වැදගත් වනු ඇත.

11 ගේණිය නරතනයට අදාළව ,තෙවන වාරයට තියමිත”,සිංහල හා දෙමළ ගැමී නැවුම පිළිබඳ සංස්කෘතික පසුබිම” පාඩමට අදාළව විෂයය කරුණු මෙහි අනුළත් කර ඇත . භොදින් කියවා ,අවබෝධ කරගෙන ඔබගේ ඉගෙනුම වඩාත් සාර්ථක කරගන්න.

සිංහල හා දෙමළ ගැමී නැවුම පිළිබඳ සංස්කෘතික පසුබිම

ශ්‍රී ලංකාව විවිධ ආගම වලින් හා විවිධ සංස්කෘතින්ගෙන් යුතු ජනයා වාසය කරන රටකි. එම ජනයා අතර විවිධ ගැමී නැවුම දක්නට ඇත. එයින් ඇතැම ඒවා සමාන ලක්ෂණ පෙන්වුම කරන බවක් ද දැක ගත හැකි ය. ගැමී නැවුම මහින් එකී රටේ ජනතාවගේ හාජාව, ආගම, සිරින්විරින්, ඇඹුම් පැලදුම්, ජීවන වෘත්තීන්, කෙකි සෙල්ලම් ආදි සියලුම අංග නිරූපණය වෙයි.

බහු විධ සංස්කෘතික අනනුතා පුදර්ගනය වනුයේ විවිධ කළාංග වලිනි. මේ අතරින් ගැමීනැවුම සුවිශේෂ ය. ගැමී ජනයාගේ ජීවන වෘත්තීන්, සිතුම පැතැම්, ඇදිහිලි, විශ්වාස, ආගමික පසුබිම, විනෝදාස්වාද, ඇඹුම් පැලදුම් ගැමී නැවුම මහින් විදාහා දැක්වේ. බහු විධ සංස්කෘතික අනනුතා ලක්ෂණ හඳුනා ගනිමින් ඒවායෙහි සමාන, අසමානතා, සුවිශේෂතා පිළිබඳ තුළනාත්මක ව සාකච්ඡා කිරීම ඉතාවැදගත් ය. ශ්‍රී ලංකාවේ ජීවත්වන ගොඳ්ංගමික ජනතාව හා බැඳි සංස්කෘතියට වඩා හින්දු ආගමහා බැඳි දෙමළ සංස්කෘතිය තුළ වෙනස්කම දක්නට ඇත. ඒ ඒසංස්කෘතිය අනුව නරතන ආදියේ ද විවිධතා දක්නා ලැබේ. දෙමළ ජනතාවගේ නරතන හා අනෙකුත් අංග දකුණු ඉන්දියානු සංස්කෘතික ලක්ෂණයන්ට සම්ප බවක් පෙන්වුම කරයි. සිංහල හා දෙමළ ගැමී නැවුම හඳුනා ගැනීමත් එහි සුවිශේෂ ලක්ෂණ හඳුනා ගැනීමත් දේශීය ගැමී නැවුම හා එකී නරතන අතර ඇති සබඳතා හඳුනා ගැනීමත් වැදගත් ය.

උදා

- සිංහල - දෙමළ
- කළගෙයි - සෙමලුව
- ලි කෙකි - කෝලාවටම්
- ලි මල්ලිය - පින්නල් කෝලාවටම්
- ගොයම නැවුම - අරිවුවෙටට
- කුලු - සුලකු

කළගෙඩි හා සේම්බු නැවුම්

කළගෙඩි නැවුමෙන් පිළිබිඳු වන්නේ ගැමී ලියන්ගේ ලාලිත්‍යයයි. කළය ගෙන යුම, කළ රගෙන තැටීම, කළගෙඩිවලට දිය පුරවා ගැනීම යන විවිධ අවස්ථා නිරූපණය වෙයි. මෙහි දී නරතන අංගවල සමානකම් දැක ගත හැකි ය. සිංහල කාන්තාවන් දිය ගෙනයන්නේ මැටි කළගෙඩිය උකුලේ තබා ගෙනය. එහෙත් දෙමළ කාන්තාවන් සේම්බුවලට දිය පුරවා හිස මත තබා ගෙනයුම සිරිත යි. නරතනයේ දී සේම්බු අතින් ගන්නා කාන්තාවේ එවා අතින් අතට මාරු කරමින්, උඩ දමා අල්ලමින් හා විවිධ හැඩා මතු වන සේ අනෙහි තබා ගනීමින් පසුබිමින් නැහෙන සංගිතය අනුව ලාස්‍ය ලක්ෂණ වලින් යුත් වලන ඉදිරිපත් කරනි.

විශේෂයෙන් කළගෙඩි නැවුම හා සේම්බු නැවුම බොහෝ දුරට සමාන ලක්ෂණ පෙන්තුම්කරයි. එහි දී එම නරතන මේන් ඉදිරිපත් කරන වලන අනුව සංස්කෘතික අන්තර්‍යාපිත පිළිබිඳු වෙයි. සිංහල කාන්තාව රෙදි හැටිට වලින් සැරසෙන අතර, දෙමළ ලදුන් සාරියෙන් හෝ වළලු කර දක්වා දිග සායකින් හා හැටිටයකින් හෝ සැරසෙමින් ඔවුන්ගේ නරතනයන් ඉදිරිපත් කරන අතර, එම නරතනයන්ට ආවේණික වලන හා සංගිතය යොදා ගනු ලැබේ.

- රංග වස්ත්‍රාහරණවල සුවිශේෂතා දක්නට ලැබේ
- ගායනයෙහි හා වාද්‍යනයෙහි ඇති සුවිශේෂ ලක්ෂණ
- විනෝදාස්වාදය සඳහා රචනා වීම
- වලනවල සුවිශේෂතා
- හාවිත කරන හාණ්ඩවල සුවිශේෂතා

ලි කෙළි හා කේෂලාවටම නරතනය

ලි කෙළි නැවුම සඳහා කිතුල්, කරද වැනි අධියක් පමණ දිග ඇති එක සමාන ලි පොලු දෙකක් යොදා ගැනේ. එහි දී යුගල වශයෙන් නැටීම ලක්ෂණයකි. එසේ ම සරල වාද්‍යන් සමඟ ගිත ගායනයන්, ලි ගැසීම් කේෂලාවටම නරතනය තුළ සිදුවේ. මෙම නරතනයේ සුවිශේෂ ගෙනීම රටා දැකිය හැකි ය. මෙම ගෙනීම නැවත ලිහිමින් නරතනයේ වමත්කාරය හා හිල්පිය කුපලනා ප්‍රදරුණනය කරයි.

මෙයට සමාන ව දේශීය වශයෙන් ලි මල්ලිය හාවිත කරමින් ලි කෙළි නැටීම සිදු කරනු ලබයි. මෙය රටා ගෙනීම හා ලි මල්ලියේ (දහයේ) ගෙනීම යනුවෙන් ව්‍යවහාරයේ පවතී. මෙය රහ මඩල මැද ලණු සවිකරන ලද ලි කණුවේ ලණු අතින් අල්ලා අතරින් රංගමින් විරුද්ධ හා ප්‍රතිවිරුද්ධ දිසාවට ගමන් කරමින් නැටීම සුවිශේෂ ලක්ෂණ වේ. තවද ද ගැමී පරිසරයක එම්මහනේ ගස්වල ගැට ගැසු රෙදි හෝ ලණු හෝ හාවිත කරමින් පින්නල් කේෂලාවටම නැටීම සාම්ප්‍රදායික ලක්ෂණයකි. පින්නල් කේෂලාවටම ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙපක්ෂය විසින් ම රංගනය කරනු ලැබේ. මෙම නරතනයේ දී රහමඩල මැද තබනු ලබන ලි කණුවෙහි ගැට ගසා ඇති ලණු අතින් අල්ලා ගන්නා නම් නිශ්චයෝ විවිධ හැඩායන් අනුව ලණු අතරින් රංගමින් ලි කණුව වටා එකිනෙකා ප්‍රතිවිරුද්ධ ව ගමන් කරති. එහි දී ලණු වලින් ඉතා ම අලංකාර රටාවන් නිරමාණය වන අතර, නැවත ප්‍රතිවිරුද්ධ දිකාවට ගමන් කිරීමෙන් එය ලිහා ගැනීමට හැකියාව ඇත.

මෙසේ සිංහල හා දෙමළ ගැමී නැවුම විවිධ අවස්ථාවල දී දැක ගත හැකි ය. පෙරහැර, ප්‍රසාග වේදිකාව, ජන මාධ්‍ය මේ අතර සුවිශේෂ ය. සමාජ, ආගමික, ජාතික හා අන්තර් ජාතික උත්සව අවස්ථාවල දී ද ගැමී නරතනාග දැක ගත හැකි ය. සතුව, විනෝදාස්වාදය හා ආගමික අවශ්‍යතා මූලික කොටගෙන ගැමියා නිරමාණයකළ ගැමී නැවුම වලින් සාමූහිකත්වය, සරල බව හා එමකම ප්‍රදරුණනය වේ.

11 ශේෂීය නරතනයට අදාළව ,තෙවන වාරයට නියමිත“, ශ්‍රී ලංකෝය නරතන කලාවේ සාහිත්‍ය කලා පෝෂණය සඳහා දායකුවූ පර්යේෂණත්මක ලේඛන” පාඨමට අදාළව විෂයය කරුණු මෙහි ඇතුළත් කර ඇත . ඩොඩින් කියවා ,අවබෝධ කරගෙන ඔබගේ ඉගෙනුම වඩාත් සාර්ථක කරගන්න

ශ්‍රී ලංකෝය නරතන කලාවේ සාහිත්‍ය කලා පෝෂණය සඳහා දායකුවූ පර්යේෂණත්මක ලේඛන

නරතන විෂය හා සඛැදි ලිඛිත ගුන්ප රචනය ආරම්භ වී ඇත්තේ විසිවන සත වර්ෂයේ සිට ය. ඒ අතර නරතන විෂයයට අදාළ ලිපිලේඛන, සහරා, පොත් ද හාවිත කෙරේ. පාසල් අධ්‍යාපනය තුළට සෞන්දර්ය විෂයය එක් විමත් සමඟ ම ඒ පිළිබඳ අධ්‍යාපනය වඩාත් යොමු වී ඇති අතර, නරතන අධ්‍යාපනය විකාශනය විමේ දි කැලීය විශ්ව විද්‍යාලයේ සෞන්දර්ය අධ්‍යාපන ආයතනය ස්වාධීන විශ්ව විද්‍යාලයක් බවට පරිවර්තනය විය. (සෞන්දර්ය කලාවිශ්වවිද්‍යාලය)මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස විශ්ව විද්‍යාල මට්ටමින් පර්යේෂණ කෘති රාජියක් සම්පාදනයකර ඇත. පර්යේෂණවල නිරත ව ගුන්ප කරණයෙහි යොදුණු විද්‍යාත්මක අතරින් උඩිරට, පහතරට, සඛරගම් නරතන සම්ප්‍රදායවලට අදාළ ලේඛකයන් ගේ කෘති අතරින් සුවිශේෂ කෘති කිහිපයක් මෙම ත්‍රියාකාරකමින් හඳුන්වාදීමට සැලසුම්කොට තිබේ.

මහාචාර්ය මුදියන්සේ දිසානායක මහතාගේ පර්යේෂණ කෘති - උඩිරට නරතන සම්ප්‍රදායයපිළිබඳ උපාධියක් ලබා ගත් මුදියන්සේ දිසානායක මහතා නරතන විෂයයේ විද්‍යාත්මක අතරින් මහාචාර්ය පදවියක් ලබා ගත් ප්‍රථම ලාංකිකයා වේ. මෙතුමා සම්පාදනය කර ඇති ගුන්ප අතරින් පහත සඳහන් ගුන්ප හඳුනා ගැනීමට යොමුකර තිබේ.

මහාචාර්ය මුදියන්සේ දිසානායක

- කොහොඳුයක් කංකාරිය හා
- සමාජය (1998) උඩිරට නරතන සම්ප්‍රදායය කොහොඳු කංකාරි ගාන්තිකරමයට ආවේණික සියලු තොරතුරු
- සිංහල නරතන කලාව (1993), දේශීය නරතන සම්ප්‍රදායයේ නරතන සම්ප්‍රදාය තුන පිළිබඳ සවිස්තරණත්මක තොරතුරු හා නරතන විකාශනය පිළිබඳ තොරතුරු

මහාචාර්ය ජයසේනකෝටටගොඩමහතාගේ පර්යේෂණ කෘති

- පහතරට නරතන සම්ප්‍රදාය පිළිබඳ ව විශ්ව විද්‍යාල උපාධියක් ලබා ගත් රුහුණේළපන් මෙතුමා සෞන්දර්ය කලා විශ්ව විද්‍යාලයේ ප්‍රථම උප කුලපති වගයෙන් සේවය කර තිබේ. නරතන විෂයය හා සඛැදි ගුන්පකරණයට යොමු වී සිටිය මෙතුමාගේ ගුන්ප අතරින් කිහිපයක තොරතුරු පහත සඳහන්වේ.
- පහතරට ගාන්ති කරම සාහිත්‍යය (1995) පහතරට නරතන සම්ප්‍රදාය පහතරට ගාන්ති කරමවල දක්නට ලැබෙන රංග ගෙයින් පැහැදිලිව හා විස්තරණත්මක ව දැක්වීම.
- රිද්දියාගය, සුනියමිගාන්තිය,මහ සාහොත් සමයම, සන්නියකුම මේ වායේ නාට්‍යමය ලක්ෂණ සමයන් පෙළපාලි හා සන්නිවේදන

- භාරතීය සම්භාවා නර්තන කලාව
- භාරතීය නර්තන සම්පූද්‍යයෙන් තරතු නාට්‍ය, කථක්, කඩකලි හා මණ්ඩරි නර්තනය පිළිබඳ තොරතුරු රස භාව හා අභිනය පිළිබඳතොරතුරු

මහාචාර්ය තිස්ස කාරියවසම් මහතාගේ පර්යේෂණ කෘති

සිංහල විෂයානු බද්ධ ව මහාචාර්ය පුරුෂක් දැරු තිස්ස කාරියවසම් මහතා නර්තනය හා සඛැදි පර්යේෂණ කෘති කිහිපයක් සම්පාදනය කර ඇත. මේ අතරින් පහත සඳහන් කෘති පිළිබඳ තොරතුරු අධ්‍යායනය කිරීම වැදගත් වේ.

- ගාන්තිකරම සහ සිංහල සමාජය (1998)දෙවන මුද්‍රණය
- නර්තන හා බැඳි ගාන්තිකරම යක්තොවිල්
- පත්තිනිදේශීය හා යකුන් පිළිබඳ තොරතුරු විවිධ උපත් කතා ගාන්තික රුම්වල සමාජ සම්බන්ධය
- රටයකුම හෙවත් රිද්දියාගය (1995) පහතරට නර්තන සම්පූද්‍ය රටයකුම යාගයේ පුළු විධි රටාව රටයකුමේ එන කට්ඨ නාට්‍යමය ලක්ෂණ

ආචාර්ය ශ්‍රීයානි රාජපක්ෂ මහත්මියගේ පර්යේෂණ කෘති

- සබරගමුව නර්තන සම්පූද්‍යය ප්‍රධාන විෂයයක් ලෙස හැදැරු ශ්‍රීයානි රාජපක්ෂ මහත්මිය ඒ පිළිබඳ පර්යේෂණ ග්‍රන්ථ සම්පාදනයකර ආචාර්ය උපාධියක් ලබාගත් ප්‍රථම ලාංකික කාන්තාව ලෙස නම කළ හැකි ය. ඒ අතරින් පහත සඳහන් ග්‍රන්ථ පිළිබඳ අධ්‍යායනය කිරීම වැදගත් වේ.
- සබරගමු නර්තන කලාව (2000) සබරගමු නර්තන සම්පූද්‍යය සබරගමු නැවුම පිළිබඳ තොරතුරු දේවගාන්ති, යක්තොවිල්, ග්‍රහපන්ති, සබරගමු වන්නම, එහිනිශ්චිත නාද මාලා සහිත ව ප්‍රස්තාර ගත කොට දැක්වීම ගාස්ත්‍රීය නර්තන නාට්‍යමය පෙළපාලි මාත්‍රා සහ ප්‍රස්තාරකර දැක්වීම ආදි තොරතුරු
- සමන්දේවාල පුද සිරින් (2008) සබරගමු නර්තන සම්පූද්‍යය සමන් දේවාලයේ පෙළරාණික වාරිතු පෙරහැර මංගලාය පිළිබඳ තොරතුරු සහ සමන් දෙවියන් පිළිබඳ මත වාද තිබුරදිකොට සාධක සහිතව ඉදිරිපත් කිරීම.

11 ගේණිය නර්තනයට අදාළව ,තෙවන වාරයට නියමිත“ , වෙනත් සංස්කෘතියකට අයත් නර්තන සම්පූදායයන් - මනිපුරි” පාඨමට අදාළව විෂයය කරුණු මෙහි ඇතුළත් කර ඇත . නොදින් කියවා ,අවබෝධ කරගෙන ඔබගේ ඉගෙනුම වඩාත් සාර්ථක කරගන්න

මනිපුරි නර්තනය

මනිපුරි නර්තන සම්පූදාය ප්‍රවලිත ප්‍රදේශ, සංගීතය, වාදා හාණ්ඩි, නර්තන අංග, රංග වස්ත්‍රාභරණ සහ අංග රචනය තමාශිලින්වයෙන් යුතු ආසා අංග වලන හාවිතයක් දක්නට ලැබේ.මනිපුරි නර්තන ගෙලිය උත්ත රහාරතීය ර්ංගාන දිග භාරතයේ මනිපුරි ප්‍රාන්තයේ ප්‍රහවය වූ පැරණි නර්තන සම්පූදායයකි. මෙම නර්තන සම්පූදායය සම්පුර්ණයෙන් ම ආගමික හා සමාජීය පසුබිමක් මත ගොඩනැගී ඇත. මනිපුරි දේශය බිජිවීම පිළිබඳ ව විවිධ රසවත් කතාපුවත් ගෙනි ඇත.

1 ශිව දෙවියන් හා පාර්වතී දේවිය සම්බන්ධ කතාපුවත්

2 රාධා හා ක්‍රිෂ්ණගේ ජ්‍යේෂ්ඨන්වීත කතාපුවත්

මෙම නර්තනයට පසුබිම වී ඇත. 20 වන සියවසේහි මුල් භාගයෙහි රඛින්ද්‍රනාත්තාගේරත්මා විසින් මෙම නර්තන ගෙලිය ගාන්ති නිකේතනයේ විෂයයක් ලෙස ඉගැන්වීම ආරම්භ කෙරිණි.මනිපුරි නර්තන සම්පූදායයේ සංගීතය හා නර්තනාංග උත්තර භාරතීය රාගධාරී සංගීතයට අනුකූල ව පසු බිම සංගීතය සකස් වී ඇතත් මනිපුරි දේශයට ආවේණික විශේෂතා රසක් ඒ තුළ අන්තර්ගත ව පවතී.

මනිපුරි නර්තනය සඳහා හාවිත වන ප්‍රධාන පසුබිම සංගීත හාණ්ඩි හතරක්ද ක්නටඇත. ඒ අතරින් ප්‍රධානත්වය හිමිවන්නේ පුංග් නම වූ අවනද්ද හාණ්ඩියටයි.මෙය ලියෙන් තනා ඇති අතර මැදින් මහත් ව දෙකෙකළවර ක්‍රමික ව සිහින් ව සකසා ඇත. ඉතා ලහින් ලහ යොදා ඇති හම් වරපට් වලින් ගක්නිමත් කෙරේ. එක් ඇසක් අහල් 6ක විෂ්කම්භයකින් යුතුක්තවන අතර, අනෙක් ඇස අහල් 4 ක විෂ්කම්භයකින් ද යුතුක්ත ය. දෙපසෙහි ම බදාම යොදා තිබීමද සුවිශේෂ ලක්ෂණයකි. වාදනය කරන අවස්ථාවන්හි දී සුදු රෙදි කඩිකින් බඳු ආවරණය කරයි.

වර්තමානයෙහි මෙම වාදා හාණ්ඩියට අමතර ව බවනාභාව, හක්ශේෂණය, එස්රාජය හා තාල නම වූ ලෝහමය තාලම් පොටක් ද පසුබිම වාදා හාණ්ඩි ලෙස යොදා ගනු ලැබේ.දේවාලවල ගැයෙන ස්තේත්තු සඳහා “පෙනා”නම්වූ තත් වාදා හාණ්ඩිය ද හාවිත කරනු ලැබේ.

මනිපුරි රංග වස්ත්‍රාභරණ

කාන්තා රංග වස්ත්‍රාභරණ (රාධාගේ හා ගොපිකාවන්ගේ)

කුමින්-ගොපිකාවන්ගේ ඉහටියේ සිට වල්කර තෙක් වැශෙනසේ සකස් කළ බැරලයක ආකෘතිය ඇතිසාය මේ නමින් හැඳින්වේ. මෙය රන් රිදි තුලෙන් අලංකාර මේස්ස්තර සහිත ව ගෙන්තම් කර ඇත. තැනින් තැන පළිඟ කාට හා තුනී කණ්ඩාවි කැබලි අල්ලා දිස්නය හා වමන්කාරය ලබාගෙන ඇත.

පොය්වාන්-කුමින්ඇලුමට (සායට) උඩින් ඒ මත විනිවිදපෙනෙන සුදු පැහැනි දුහුල් රේද්දෙන් මසන ලද කෙටි සාය මේ නමින් හැඳින්වේ. එය ඉතාඅලංකාර රුපි සහිත ව දිස්වූ වමන්කාරය වැඩිකරන රංග වස්තු කොටසකි.

ක්වංගොයි - ඉණට පළදින පරිය

රිජම් පුරිවි-ලඩු කය සඳහා අදිනු ලබන හැටිටය රිජම් පුරිවි නමින් හැඳින්වේ. මෙය කළ, රතු හෝ කොළ පැහැති තද වර්ණයන් ගෙන් සැකසී ඇත. එහිඳුන්, කර, ඉහ පෙදෙස රන්වන් බේඛිර වලින් අලංකාර කර තිබේ.

මයිකුම - හිසට පලදින වේලය

කොක්තුමිලි - හිස් පලදිනාව

කුදෙස් - දැනට පලදින වලලු විශේෂයකි

කුණ්ඩලානි-කනට පලදින කරාවු

පිරිමි රුග වස්ත්‍රහරණ (ක්‍රිජ්‍යාගේ)

යේතිය යටි කයට අදිනු ලබන ඇදුම මේ නමින් හැඳින්වේ. මෙය ගෙත්තමිකර අලංකාර කරගනු ලබයි.

මකුට පලදිනාව

වුරා-ක්‍රිජ්‍යා සඳහා පමණක් වෙන්වූ සුවිශේෂ ගෞරවයක් දක්වන්නාවූ ආහරණයකි. මෙය මොනර පිහාවුවක ආකෘතියකින් සරසා තිබීම ද විශේෂත්වයකි.

කුදෙස්-දැනට පලදින වලලු විශේෂයකි.

මනිපුරි නර්තන අංග

රාස් ලිලා-රාධා හා ක්‍රිජ්‍යාන් ප්‍රේම වෘත්තාන්තය තේමා කර ගනිමින් මෙමඇංගය නිර්මාණය වී ඇත. විවිධ උත්සව අවස්ථා නියෝජනය කරන ලද රාස්ලිලා වර්ග හතක් මනිපුරි නර්තනයට අදාළ ව පවත්වා ගෙන එන ලදී. මේවා අතරින් මහාරාස් .වසන්තරාස්, කුංජරාස්, නෘත්‍යරාස් නම් වූ පංචරාස් මෙහි දී සුවිශේෂ වේ.

මනිපුරි නර්තනයෙහි මූලික අභ්‍යාස වන වාලි වල සුවිශේෂ පද කොටස් පරෙන නමින් හැඳින්වෙන අතර ඒවා ද වර්ගීකරණය කරයි.

පුංග් වෙශ්ලම් - “පුංග්”නම් වූ බෙරය කරෙහි ලා ගෙන කණ්ඩායමක් විසින් කරන ලද බෙර වාදන නර්තනයකි. මෙය ඉතා සංකීරණ බවින්යුක්ත වන අතර ,විවිධ ආගමික හා සමාජීය අවස්ථාවල දී රහ දක්වනු ලැබේ.

කර්තාල් වෙශ්ලම් - විවිධ තාල මත කෙරෙන සාමූහික තාලම් නර්තනයකි.

සංකීරණ්-සමාජීය ජන ජීවිතයේ සිදුවන උත්සව අවස්ථා ලෙස සැලකෙන කන් විදීම, බත්කැවීම, විවාහය ආදියේ දී සංකීරණ් නවනු ලැබේ.

මනිෂරි නරතන සඳහා සංගීත වාද්‍ය භාණ්ඩ

11 ග්‍රේණිය තර්තනයට අදාළව ,තෙවන වාරයට නියමිත“ , තර්තන කලාවෙන් ලැබෙන මානසික හා ගාරීරික ස්වස්ථාව” පාඩමට අදාළව විෂයය කරුණු මෙහි ඇතුළත් කර ඇත . නොදින් කියවා ,අවබෝධ කරගෙන ඔබගේ ඉගෙනුම වඩාත් සාර්ථක කරගන්න.

නර්තන කලාවෙන් ලැබෙන මානසික හා ගාරීරික ස්වස්ථාව

නර්තන කලාව හැදුරිමේ වටිනාකම

කලාකෘති නැරඹීමෙන් හා ඒවායේ යෙදීමෙන් රස වින්දන ගක්තිය වර්ධනය වන අතර ,එම සඡැබූවින්දනයෙන් ලබන්නාවූ ආත්ම තාප්තිය අපමණ ය. නර්තනයේ දී කෙරෙන ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම වලින් ගිරිර ගක්තිය වර්ධනය වීම මෙන් ම කලාකෘතියක් නැරඹීම නිරෝගී මනසක් ඇත්තිවීමට ද ඉවහල්වේ. මෙයින් ආත්මිය වශයෙන් යහපත් ජර්තිලුයක් ලබාගත හැකි ය. එසේ ම මෙමහින් ලබන මානසික උත්තේෂනය ජීවිතයේ යහපත්වැන්ම කෙරෙහි නිතැනින් ම බලපානු ඇත. ඉන්දිය සමායෝජනය ප්‍රායෝගික ව නර්තනය හැදුරිමෙන් ඉන්දිය සමායෝජනයක් සිදුවන්න අතර, මෙයින් සිරුරේ සමබරතාව ඇතිවේ. සිරුරේ නමායිලිබව, රුධිර සංසරණ පද්ධතියේ ක්‍රියාකාරිත්වය නිසි අයුරින් සිදුවීමෙන් නිරෝගී මනසක් හා නිරෝගී සිරුරක් පවත්වා ගැනීමට හැකිවේ.

යහපත් දීවි පෙවෙතකට ඉවහල් වන ක්‍රියාකාරකම වල ඇති කිරීමට නර්තනය ඉවහල් වේ.සාරධරම වර්ධනය නර්තනය මහින් ඉවසීම, දැරීම, අනාශ කලාකෘති ඇගසීම, සමානාත්මක සංකල්පය, නායකත්වයට ගරු කිරීම, එකමුත්ව වැඩකිරීමට පුරුෂීම ආදිවශයෙන් ආකල්පමය වශයෙන් වටිනාකම් රාජියක් ජීවිතයට එකතු වේ.

උදා : කණ්ඩායම ක්‍රියාකාරකම වල දී නායකත්වයට ගරු කරමින් සාකච්ඡා මහින් නිවැරදි තීරණ වලට එළඹීම ආදියෙන් ඕනෑ ම පොදු කටයුත්තකදී නිවැරදියුරින් තම ආයකත්වය ලබා දීමට පුද්ගලයකු නිතැනින් ම පුරු කෙරෙනු ඇත.

එසේ ම තරග කාරී අවස්ථාවන්හි දී අනාශ කලාකෘති අගයමින් ඉවසීමකින් යුතු ව කටයුතු කිරීමට තමා තුළ ඇති වන යහපතුදු තම ජීවිතයේ භූම්වන සැම අහියෝගයකට මුහුණ දීමට ඉවහල් වේ. එසේ ම ඕනෑ ම දෙයක් පිළිබඳ ව නිවැරදි තීන්දු තීරණ ගැනීමටත්,හාදය සාක්ෂාත්වයට අනුව කටයුතු කිරීමටත් හැකියාවක් ඇති කරවයි. තව ද වැඩි හිටියන්ට, ගුරුවරුන්ට ගරු කිරීමටත් නිරන්තරයෙන් ම පුරුෂීමක් සිදුවෙයි.

නර්තනය ආරම්භයේ හා අවසානයේ ගුරුවරයාගේ පාද නමස්කාර කිරීම සිදුවන අතර ආඩුනිකයාට මූලින් ම පුරුකරනු ලබන්නේ ද නමස්කාරයයි.වැඩිහිටියන්ට ගරු කිරීම නර්තන විෂය හැදුරිමේ දී වර්ධනය වන උසස් ගුණාංගයකි. විශේෂයෙන් වැඩිහිටිකමට හා ප්‍රවීණත්වයට මුළු තැනක් දෙමින් ඔවුනට ගරු බුහුමන් දැක්වීම සිදු කෙරේ. තව ද ගාන්තිකරම අවස්ථාවන්හි දී වැඩිහිටියාගේ සිට බාලය තෙක් පිළිවෙළට රංග භූමියට පිවිසෙන්නේ එහි ගුණය මේ තුළ අන්තර්ගත වී තිබීම නිසා ය. තව ද පන්ති කාමර ක්‍රියාවලියේ දී පන්ති කාමර පරිසරය අනුව ද ආගම දහමට තැම්බුරු වූ සංස්කෘතිය අගයන පුද්ගලයකු එම ඉගෙනුම පරිසරයෙන් නිරමාණය කෙරේ. බුදුන්ට පහන් දළ්වා සරස්වතී දේවිය වන්දනා කිරීම ද බොහෝ අවස්ථාවල දී දැකිය හැකි ය.

එසේ ම මෙකි අවස්ථාවන්හි දී පරිහරණය කරනු ලබන හාණ්ඩ ගරුත්වයකින් යුතු වපරිහරණය කිරීම නර්තන විෂය හැදුරිමේ දී දැරුවන්ට පුරුවන්නේ නිරායාසයයෙනි. තමා නර්තනය කිරීමට ප්‍රථම බෙරයට නමස්කාර කිරීම ද, භූමියට නමස්කාර කිරීම ද මෙයට කදිම උජාහරණ වේ. මේ අනුව පුද්ගලයා සාමාන්‍ය ජීවිතයේ දී ද තමා පරිහරණය කරනු ලබන දැංගය කිරීමට හා ගරු කිරීමට පෙළඹීය.නිරමාණයිලිත්වයට තැම්බුරුවීම නර්තන විෂයය හැදුරිමේ දී සෞන්දර්යාත්මක අන්දකීම ලබා ගනීමින් විවිධ නිරමාණ බිජිකිරීමට යොමු වන අතර, ර්‍රේඛාව කෙරුදය හා පළිගැනීම වැනි

දුරුණ ඉවත්වේ. හොඳ විවාර ශිලී සමානාත්මකා ගුණය අගයන පුද්ගලයෙක් බිජිවේ. මේ මහින් සමාජ හිතකාම් නමුහිලී පුද්ගලයෙක් බිජිවේයි. එසේ ම මානසික ඒකාගුතාව ඇතිවීමෙන් සිතෙහි

සමාධිගත තත්ත්වයක් ඇතිවන අතර හිතකාම් සමාජයක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා මෙමහින් ලැබෙන වටිනාකම අපමණ ය. නරතන විෂය පෙද්ගලික රුවිකත්වය ඇති කිරීමේ ලා සමත්වූ විෂයයකි. නරතන විෂයය වින්දන ගක්තිය වර්ධනය කිරීමට උපකාරවේ. ඒ නිසා ම අද පාසල් විෂය මාලාව තුළඅනෙක්විෂයයන් හා සසදන කළ කුසලතා ඔප්පැවීමටඡින්මනාපිටිවහලක්ලැබේ. විවිධප්‍රසාග, ත්‍රිඩා උත්සව, සාහිත්‍ය සම්ති, ආගමික උත්සව වැනි අවස්ථාවන්හි දී නරතන විෂයය අනිවාර්යයෙන් ම සම්බන්ධවීම මේ නිදුසුනක් ලෙස දැක්විය හැකි ය.

ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම මහින් මධ්‍ය ස්නායු පද්ධතියේ ක්‍රියාකාරිත්වය නිරතු ව සිදුවන අතර, එය නිරවුල් මනසක් මෙන් ම නීරෝගී පුද්ගලයකු බිජිවීමට ද හේතු වෙයි. සිතෙහි තරකානුකූල බවක් ඇතිවීමටත්, හොඳ නරක නිවැරදි ව තෝරා ගැනීමටත් සමාජයේ වගකීම් දරන පුද්ගලයකු බිජි කිරීමටත් නරතන විෂය උපකාර වේ. ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකමවල දී විළම්බ, මධ්‍ය, දැන ලයට නැවීම, දිගු වේලාවක් වින්ත ඒකාගුතාව රඳවා ගැනීමටත් විද දරා ගැනීමේ කායික හා මානසික ගක්තිය වර්ධනයටත් හේතු වේ.

මේඅනුව නරතන විෂයය හැඳුරීමෙන් කායික හා මානසික වගයෙන් සම බර පෙරුෂයක් ඇති, සංස්කෘතික සාරධර්ම අගයන ගුණ ගරුක පුද්ගලයකු බිජිවෙතැයි කීම නිවැරදි ය.

11 ශේෂීය නර්තනයට අදාළව , තෙවන වාරයට නියමිත, නර්තන කලාවේ සමාජීය වට්නාකම් ඇගයීම .නර්තන පාඩමට අදාළව විෂයය කරුණු මෙහි ඇතුළත් කර ඇත . හොඳින් කියවා ,අවබෝධ කරගෙන ඔබගේ ඉගෙනුම වඩාත් සාර්ථක කරගන්න.

නර්තන කලාවේ සමාජීය වට්නාකම් ඇගයීම

සහජීවනය හා නායකත්ව ගුණාංග

පුද්ගලයා සංවර්ධනය විමෙන් මුළු මහත් සමාජය ම යහපත් සමාජයක් කරා යනු නො අනුමාන ය. මෙහි දී විශේෂයෙන් සංස්කෘතික හර පද්ධතින් ආරක්ෂා කිරීම අවශ්‍ය වේ. මෙවා අතර ගාන්ති කර්මයන්හි දී සිදු කෙරෙන ආගන්තුක සත්කාරය, බතුවුලතින් සංග්‍රහකිරීම, ශිල්පීන් අතර, ආචාර සමාචාර ආදිය මූලික ව දැක්විය හැකි ය. විශේෂයෙන් ගාන්තිකරීම අවස්ථාවල දී මෙවා විදහා දැක්වේ. එසේ ම පන්ති කාමර ක්‍රියාවලියේ දී කණ්ඩායම ක්‍රියාකාරකම මහින් පුහුණු කරනු ලබන්නේ ද සමාජීය වශයෙන් පොදු කටයුත්තක් සඳහා සහභාගිවිය යුත්තේ කෙසේ ද යන්නයි. මෙහි දී නායකත්වයට ගරු කිරීමටත් නායකයාගේ උපදෙස් අනුව කටයුතු කිරීමටත් පෙරහුරුවක් ලබාදේ. සියලු දෙනාගේ ම අදහස් පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කරමින් සමානාත්මකා සංකල්පයට ගරු කිරීමත් මෙ මහින් සිදුවේ. විශේෂයෙන් එකට වාචිවි ගාන්තිකරීම නැරඹීමත්, පන්ති කාමර ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලියේ දී ද බිම වාචි වී ශිල්ප ගාස්තු හැදුරීමත් උදාහරණයක් ලෙස දැක්විය හැකි ය. මෙහි දී සමාජය තුළ පවත්නා පන්ති හේද, කුල හේද, උස් පහත්කම් තුරන් වී සමාජ සහජීවනයක් ඇතිවීම තිතුනින් ම සිදුවේ.

එසේ ම සෞන්දර්යාත්මක සිතිවිලි මහින් වින්දන ගක්තියන් යහපත් ආකල්පන් වර්ධනයද සිදුවන අතර, සාරධරම වර්ධනය මහින් ර්‍රියාව, කෙශ්ධය, පලිගැනීමාදි දුරගුණාංග පහව ගොස් ගැටුම් කාරී තත්ත්වයන්ගෙන් තොරතු සමාජයක් බිහිවීමට මහ පැදේ.

වේදිකා ප්‍රසංග

ප්‍රසංග වේදිකාවට නර්තන කලාව පිවිසීම නිසා අත්පත් වන්නා වූ ප්‍රතිඵල සමුදායක් එක් අතෙකින් විවේකය එලඟායි ලෙස ගත කිරීමටත්, වින්දන ගක්තිය දියුණු කර ගැනීමටත් ලැබෙනුයේ මහත් රුකුලකි. ජීවිතයේ විභාර අවස්ථාවන්ට මද අස්වැසිල්ලක් ලබා ගැනීමටද නර්තන ප්‍රසංග නැරඹීම ඉවහළේවේ.

මෙ මහින් විවිධ නිර්මාණ එහි දැකින අතර, ඒවා අයය කිරීමට පමණක් නොව විවිධ කලාකෘති නිර්මාණකරණයට යොමු විමට ද පෙළඳඕවීමක් සිදුවේ. වර්තමානයේ වෘත්තීය වශයෙන් නර්තන කණ්ඩායම් බිහිවන අතර ඔවුහු ප්‍රසංග වේදිකාවට පැමිණීමෙන් සමාජයේ ජනප්‍රිය පුද්ගලයන් බවට පත් වෙති. එපමණක් නොව ආර්ථිකමය වශයෙන් ලබා ගන්නා වාසිය ද මෙහි ලා සඳහන් කළ හැකි ය.

ප්‍රසංග සඳහා උසස් නිර්මාණ ඉදිරිපත් කිරීමෙන් ජනතාවට වැදගත් සන්නි වේදන මාධ්‍යයක් වශයෙන් නර්තන කලාව යොදා ගැනීමට ද අවස්ථාවක් සැලසේ. තව ද දේශීය අනනුතාව රික ගැනීමටත් ඒවා අඛණ්ඩ ව මේ වනතෙක් පවත්වා ගෙන ඒමටත් මෙ මහින් දායකත්වයක් ලබා දියහැකි ය.

ශිල්පීන් තම දක්ෂතා පුදරණය කිරීමෙන් ලබන තෘප්තියමෙන් ම ප්‍රේක්ෂක ප්‍රතිචාර මහින් ද ලබනුයේ අපමණ ආත්ම තෘප්තියකි. එමෙන් ම ප්‍රේක්ෂකයේ ද කලාකෘති නැරඹීමෙන් මානසික තෘප්තියක් ලබති. තව ද කලාකෘතියක හොඳ නරක තීරණය කොට නිවැරදි විනිශ්චයක් ලබා දීමට ද ඔවුහු උත්සාහ ගනිනි. වර්තමානයේ සංගීත ප්‍රසංග ඉදිරිපත් කිරීම දී ගිත අනුව නර්තන ඉදිරිපත් කිරීම ද ජනතාවට ඉතා සම්පූර්ණ ජනප්‍රිය අංගයකි. කුමත තරාතිරමක පුද්ගලයකු වූව ද නර්තනය පිළිබඳ ව උගත් තුළත් කාටත් පොදු රසවින්දනයකට යොමු කිරීමට මෙමහින් අවස්ථාව සැලසේ.

ගුණාත්මකබව කෙසේවුව ද නාට්‍යමය ගුණයෙන් යුක්ත හිත අනුව නර්තනය යොදා ගන්නා අවස්ථා ද නැත්තේ නොවේ. එපමණක් නොව අදාළනයේ නර්තන කණ්ඩායම් තම ජීවන වෘත්තිය සඳහා නර්තන කටයුතුවල නිරත වීම හා ඔවුන් සමාජයේ ගෞරවයට පාත්‍රවීමත් දැකිය හැකි ය. ප්‍රමාණාත්මක ව තරගකාරී බවින් යුතු නව නිරමාණ බිජි වීමට අවකාශයක් ලැබීම ද සමාජීය වගයෙන් හිමිවන වාසියකි.

අන්තර් ජාතික සම්බන්ධතා

නර්තන කලාව හැදුරිමෙන් අප විසින් අත්පත් කර ගනු ලබන විශේෂ ගුණාගයක් ලෙස අනාශ කලාකෘති අගය කිරීම දැක්විය හැකි ය. විවිධ රටවලට හා විවිධ ජාතීන්ට අයත් නර්තන කලාවන් හැදුරිමටත් ඒවා අගය කිරීමටත් පෙළඹුවීම ඇති කරනු ලබන්නේ මෙකී ගුණාගය නිසා ය. එසේ ම, එම කලා කෘති වලට විවාරවත් ව නැඹුරුවෙමින් එකී ආහාස දේශීය නර්තන නිරමාණය කිරීමේ දී ඉවහල් කර ගැනීමට අවස්ථාවක් සැලසෙනු ඇත. තව දළංග හා රංග වස්ත්‍රාහරණ, අංග රවනය, සංගිතය ආදි අංග වලින් ඇතිවන දියුණුව ද මෙහි ලා දැක්විය හැකි ය. විශේෂයෙන් ඉන්දියානු, ඉන්දුනීසියානු, මැලේසියානු ආහාස නිසා වර්තමානයේ රංග වස්ත්‍රාහරණවලට ගල් අල්ලා අලංකාර කිරීම ආදිය මෙයට මිනා උදාහරණ වේ.

එසේ ම නර්තන කලාව හැදුරිමට යොමුවීමෙන් විදේශීය නර්තනයන් හැදුරිමට පෙළඹුවීමක් ඇතිවන අතර, විදේශීය රට වලට ගොස් ඒවා අධ්‍යයන කිරීමට අවස්ථාව ලබා ගැනීම නිසා විදේශීය සිසු සම්බන්ධතා, ගුරු සිසු සම්බන්ධතා ඇතිවීමෙන් අන්තර් ජාතික සම්බන්ධතා ගොඩ නහා ගැනීමටත්, අනා සංස්කෘතින් හඳුනා ගැනීමටත් අවකාශය සැලසේ.

තව ද විදේශීය සංචාරවල දී සන්දර්ගන පවත්වා දේශීය නර්තන කලාව ලේකයාට හඳුන්වාදීමට ද එපමණක් නොව රාජ්‍ය ආයතනවලට නර්තන කලාව සම්බන්ධවීම නිසා ද ශිෂ්‍යත්ව ලබා ඒ යටතේ විදේශ ගතවීමට ද ඒ ඒ නර්තන කණ්ඩායම් වලට අන්තර් ජාතික උලෙලවල් නියෝජනය කිරීමට ද අවස්ථාව සැලසේ. උදාහරණ වගයෙන් ජාතික තරුණ සේවා සහා නර්තන කණ්ඩායම්, සංස්කෘතික අමාත්‍යාගය යටතේ රාජ්‍ය නැවුම කණ්ඩායම්, ත්‍රිවිධ හමුදාවන්ට අයත් නර්තන කණ්ඩායම් ආදිය දැක්විය හැකි ය. මැත හාගයේ දී අධ්‍යාපන අමාත්‍යාගය, සංස්කෘතික අමාත්‍යාගය එක් ව සිදු කළ 'වෝගම් පුදර්ගනය' මිනා නිදුසුනකි. මෙහි ද පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලයි රාජ්‍ය නායක සමුළුව හි ලංකාවේ පැවැත්වූ අතර, රාජ්‍ය නායකයන් පිළිගැනීම සඳහා පාසල් නර්තන කණ්ඩායම්, කලායනන නර්තන කණ්ඩායම් සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානජාදිය හා සම්බන්ධවීමෙහි ලා සඳහන් කළහැකි ය.

එපමණක් නො ව නර්තනය, විශ්වවිද්‍යාල මට්ටම දක්වා පැතිරි තිබෙන අතර, එමහින් විදේශීය රටවලට ගොස් ඒ පිළිබඳ ව ආචාරය උපාධි, ලබා ගත හැකිවීම ද විශ්ව විද්‍යාලයිය ආචාරය වරුන්ට ශිෂ්‍යත්ව ලබාගත හැකිවීම ද මෙමහින් සිදුවන තවත් වාසියකි. එසේ විවිධ නර්තන ගෙලින් හැදුරිමට ලැබෙන ඉඩ ප්‍රස්ථාව මහින් විෂය සංවර්ධනයට ලැබෙනුයේ ඉමහත් උපකාරයකි.